

інформаційних ресурсів. Цілеспрямований комплексний процес модернізації інформаційного забезпечення навчальних дисциплін сприятиме підвищенню ефективності навчальної та науково-дослідницької діяльності, стимулюватиме процеси отримання знань.

Отже, інформаційна культура майбутнього документознавця є невід'ємним елементом професійної культури, фундамент якої закладається в процесі професійної підготовки у вищих навчальних закладах.

Список використаних джерел:

1. Гладченко О.В. Формування інформаційної культури студентів вищого навчального закладу фінансового профілю [Електронний ресурс] / О.В. Гладченко // Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, НПУ ім. М.П. Драгоманова. – 2003. – Вип. 6. – С. 92-105. – Режим доступу: http://www.ii.npu.edu.ua/files/Zbirnik_KOSN/6/10.pdf – Назва з екрану.
2. Кух О.М. Формування інформаційної культури та інформаційної компетенції майбутнього вчителя [Електронний ресурс] / О.М. Кух // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Сер.: Педагогічна. – № 17(2011). – Режим доступу: <http://journals.urau.ua/index.php/2307-4507/article/viewFile/32304/28966> – Назва з екрану.
3. Лобузін К.В. Створення інтегрованого бібліотечного простору: основні проблеми та шляхи вирішення / К.В. Лобузін // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2012. – № 2. – С. 34-40.
4. Остряньська Н.В. Особливості формування інформаційної культури у студентів вищих навчальних закладів [Електронний ресурс] / Н.В. Остряньська, В.О. Васюренко // Сучасні аспекти виховання студентської молоді, 2013. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/30767/1/105.pdf> – Назва з екрану.
5. Проценко Тамара Формування інформаційної культури користувачів / Тамара Проценко // Вісник Книжкової палати. – 2014. – № 3. – С. 34-38.

Давидова Л.В.

аспірант,

Київський національний університет

імені Тараса Шевченка

НАУКОВІ ШКОЛИ УПРАВЛІННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЙНУ СТРУКТУРУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТА ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На проблемі вибору ефективної організаційної структури зосереджено багато розвідок вітчизняних і зарубіжних теоретиків і практиків – представників різних шкіл менеджменту: наукового управління, адміністративного управління, людських відносин, біхевіоризму та ін.

Розв'язати цю проблему мала управлінська наука: в 1911 р. Фредерік Вінслоу Тейлор у праці «Принципи наукового менеджменту» сформулював методи наукової організації праці, покликані сприяти підвищенню

продуктивності праці в період бурхливого розвитку індустріальної епохи, загострення конкуренції і посилення економічних криз. На ту пору припадають інтенсивний розвиток видавничої сфери, організаційне структурування, розвиток внутрі видавничих управлінських технологій, галузевої управлінської культури. Завдяки цьому книга набувала ознак конкурентоспроможного товару, употужнювала свою освітню і культурну функції, що засвідчили подолання в багатьох країнах неграмотності, типологічне урізноманітнення видавничої продукції і медіа, створення зосереджених на соціокультурних функціях книги громадських утворень – «Громада», «Просвіта» та ін. Розквіт читання як соціокультурної функції, гуманістичної практики і життєвої стратегії зумовлений нарощенням сили видавництва. Нові можливості здобула наукова і навчальна книга, оскільки фінансове становище й амбіції вищих навчальних закладів виводили на реалізацію ідеї університетського видавництва.

Цій меті були підпорядковані методологічні основи нормування праці, стандартизація робочих операцій, науковий підбір кадрів, стимулювання, навчання та розвиток кожного працівника. Заснована Тейлором школа наукового управління (1885–1920 рр.), розвитку якої сприяли пошуки Френка Банкера Гілбрета та Ліліан Гілбрет, Черча Гамільтона, Генрі Гантта, Гаррісона Емерсона, Франка Джільберта [1, с. 57], збагатила теорію і практику менеджменту, значною мірою прислужилася розвитку видавничої системи у світі.

Засновник школи адміністративного управління Анрі Файоль керувався практичним досвідом, виокремивши п'ять стадій управління: передбачення, організацію, розпорядництво, погоджування і контроль. Передумовами ефективного функціонування організації Анрі Файоль вважав чітке формулювання цілей, єдність управління та контролю, ієрархію управління, раціональний розподіл праці між підрозділами, виконавцями, рівність прав співробітників, відповідальність. Особливого значення він надавав формальній структурі організації. Безперечно ці ідеї і досвіди приживалися й у видавничих середовищах, і тепер багато з них зберегли актуальність.

Представники школи адміністративного управління Ліндалл Урвік, Джеймс Д. Муні, Алан Рейлі, Макс Вебер перевагу надавали адміністративним схемам, зорієнтованим на вище керівництво [2, с. 37–40]. У видавничій сфері такі підходи також помітні, особливо – в адміністративну добу її функціонування.

Альфред Прічард Слоун запропонував ідею децентралізації управління. Вона виявилася актуальною для компаній з широкою номенклатурою виробництва, в тому числі – диверсифікованих, вертикально чи горизонтально інтегрованих видавничих структур.

Пошуки представників школи людських відносин та біхевіористської школи спрямовані на управління людськими відносинами, побудову організації і управління нею на основі потенціалу кожного працівника. Найвагоміші напрацювання на цьому поприщі запропонували Мері Паркер Фоллетт, Елтон Мейо, Честер Барнард, Фрід Ротлісбергер, Гюго Мюнстенберг. З огляду на психосоціальні особливості працівників видавництв, їх ділових партнерів і культуру ділових відносин у видавничій сфері ця організаційно-управлінська

доктрина виявила неабиякий потенціал, і дотепер живучи у практиці багатьох українських видавництв.

Представники біхевіористської школи Кріс Арджиріс, Дуглас Мак-Грегор, Фредерік Херцберг розглядали потенціал соціальної взаємодії, мотивованість працівників, моделі влади і повноважень, організаційні структури як важливі чинники стійкої мобільності й ефективної її діяльності [3, с. 6–7]. Розроблені ними концепції організаційного розвитку, а також організацій, що самонавчаються, націлених на самоуправління команд збагатили теорію і практику управління суб'єктами видавничої діяльності.

Представники школи науки управління Пітер Фердинанд Друкер, Альфред Дюпон Чандлер, Вільям Ньюмен, Воррен Гамаліел Бенніс, Ігор Ансофф, Герберт Александер Саймон акцентували на особливій ролі в управлінні системи цілей, стратегічних ідей і сил, стратегічному плануванні, появи стратегічного позиціонування тощо. На творчій інтерпретації їхніх положень тримаються успіхи і сучасних видавництв.

Теоретик і практик менеджменту Пітер Друкер акцентував на тому, що ефективна організаційна структура безпосередньо впливає на ефективність бізнесу. На відміну від багатьох теоретиків, він вважав неможливим існування ідеальної організаційної структури, причиною чого – неповторюваність завдань різних організацій. Він особливо наголошував натомість на необхідності дослідження й активного застосування організаційних структур змішаного типу, що характерно для багатопрофільних, неспеціалізованих видавництв. Замість пошуку єдино правильного типу організації він радив виявляти, вибудовувати і випробовувати організаційні структури відповідно до їх цілей і завдань, оскільки можливе одночасне функціонування кількох типів організаційних структур [4, с. 104].

Список використаних джерел:

1. Мескон Майкл Х., Альберт Майкл, Хедоури Франклин. Основы менеджмента / Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. [пер. с англ.]. – [3-е изд.]. – М.: ООО «И. Д. Вильямс», 2008. – 672 с.
2. Мостенська Т. Л. Менеджмент: підручн. / [Мостенська Т. Л., Новак В. О., Луцький М. Г., Міненко М. А.]. – К.: Сузір'я, 2007. – 290 с.
3. Тарасюк Г. М. Управління плануванням діяльності підприємства: теоретичні та практичні аспекти: монографія. – Житомир: ЖДТУ, 2010. – 292 с.
4. Друкер Питер Ф. Энциклопедия менеджмента: пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2004. – 432 с.: ил. – Парал. тит. англ.